

Norsk Almenningsforbund
Strategiplan 2022-2025
Samhandling – Kompetanse - Næring

Versjon 2022.03.15

Fakta om Norsk Almenningsforbund (NALF):

- NALF (stiftet 1919) er samarbeidsorganisasjon bygdeallmenninger og statsallmenninger der skogen blir drevet som bygdeallmenning.
- NALF har i dag 41 medlemmer på Østlandet og i Trøndelag, der 35 er bygdeallmenninger og 6 er statsallmenninger der skogen blir drevet som bygdeallmenning (jf. statsallmenningsloven).
- Antall bruksbrettede jordbruksseidommer hos NALFs medlemmer er ca. 12.000.
- Årlig verdi av ytelse til de bruksberettigede ca. 50 mill. kroner.
- Arealgrunnlag: 7,5 mill. daa der ca. 2,0 mill daa er produktiv skog.
- Årlig tilvekst i allmenningsskogene er i overkant av 0,5 mill. m³.
- Årlig avvirkning er ca. 0,4 mill. m³.
- Årlig netto CO2 binding tilsvarer utslippene fra 350.000 personbiler med kjørelengde 15.000 km.

Formålet med NALF (Jmfør §2 i vedtektene)

- a) Å ivareta almenningenes og de bruksberettigedes felles interesser overfor offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig.*
- b) Å fremme samarbeid almenningene i mellom, og styrke deres faglige nivå.*
- c) Å fremme ensartet opptreden fra almenningene overfor de bruksberettigede i samsvar med sedvane og gjeldene lovverk. Bl.a. ved å arbeide for å fremme mest mulig ensartete bruksregler.*
- d) Å bistå almenningene i bruksrettsspørsmål, administrative og faglige spørsmål.*

«SWOT-analyse»

Positivt

Indre forhold

Sterke sider:

- Store eiendommer med store ressurser.
- Mye naturbrukskompetanse.
- Institusjonalisert med egen lov.
- Høg egenkapital.
- Lokal verdiskaping – verdiene blir i bygda.

Negativt

Svake sider:

- Rivaliserende interesser blant bruksberettigede.
- Færre aktive bønder.
- Ensidig kompetanse og små fagmiljø.
- Rekruttering av engasjerte styremedlemmer i forhold til alder og kjønn.

Ytre forhold

Muligheter:

- Det grønne skiftet og vendingen mot bio-økonomi.
- Kan tilby hele spekteret av økosystemtjenester (grunnleggende livsprosesser, råvarer, regulerende og kulturelle).
- Det gode hytteliv - der arbeid og fritid går opp i en «høyere enhet».
- Godt utgangspunkt for å møte krav om bærekraftig ressursforvaltning.

Trusler:

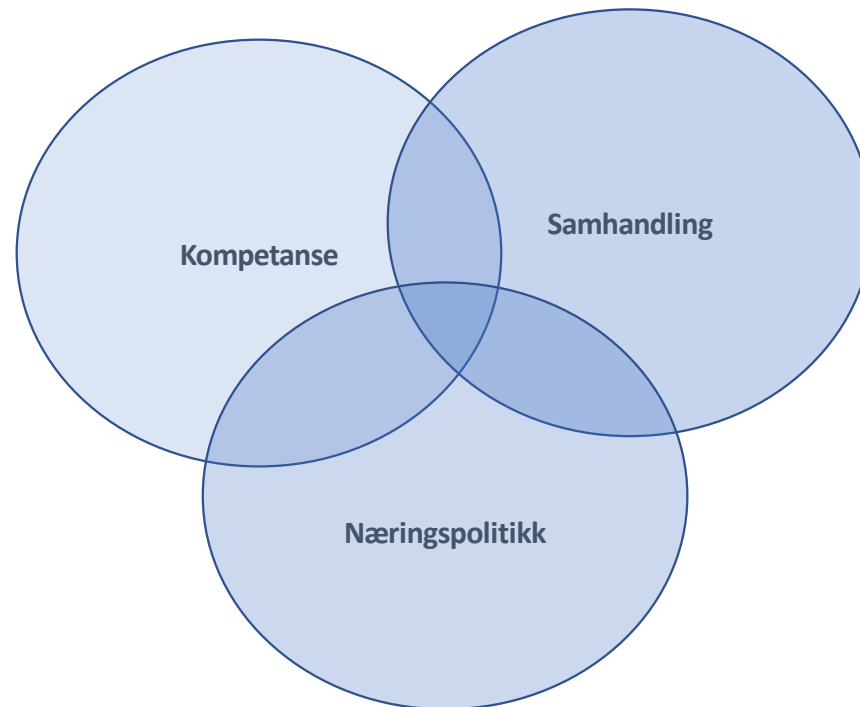
- Dype strukturendringer i jordbruket
- Kommunikasjonsutfordringer: Ukjent eiendomsform for de fleste.
- Poiitisk risiko – fare for dårlig funderte forslag og vedtak.
- Ytre pressgrupper og generelt press mot eiendomsretten.
- Polarisering av bruk vs. vern/ biomangfold vs. klima.
- Industrielle smådriftsulemper uten stordriftsfordeler.
- Omstøtende endringer forårsaket av ny teknologi mm.

Arbeidsområder og aktiviteter: Bakgrunn for strategiske mål

	Kjerneområde	Randområde
Utovervendte aktiviteter rettet mot offentlige myndigheter og samfunnet ellers	Bruksrett (medregnet beite og rovdyr), eiendom, skatt og avgift. Kontaktnett mot beslutningstakere.	Naturressurs og miljøpolitikk. Aktivitet mot media og bygging av nettverk mer allment.
Innovervendte aktiviteter rettet mot medlemmene	Bygdeallmenningsloven, bruksrett, eiendom, skatt, avgift og arbeidsmiljøspørsmål. Samordning, faglig kompetanse og informasjon.	Innovasjon, eiendoms- og næringsutvikling. Samordne mulige felles tjenestekjøp.

NALF 2022-2025

Samhandling - Kompetanse - Næring

Tre fokusområder i denne perioden

**1. NALF skal
løfte
samhandlingen
blant
medlemmene**

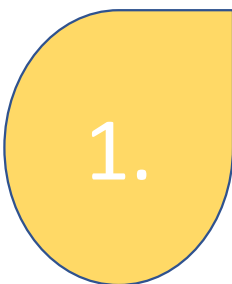

**2. NALF skal
være
kompetanse-
sentrum
mht. almen-
ningsrettslige
spørsmål**

**3. NALF skal ha
en tydelig
næringspolitisk
rolle**

Fokusområde 1: NALF skal løfte samhandlingen blant medlemmene

- Utvikle gode digitale kommunikasjonsflater for medlemmene
- Kommunisere relevant kunnskap, erfaringer og aktuell informasjon til medlemmene.
- Kartlegge behovet for felles verktøy som forenkler de administrative oppgavene i allmenningene.
- Hvis ønskelig, ta initiativ til felles innkjøp og utvikling av slike verktøy.
- Kartlegge interessen for felles innkjøpsavtaler når det gjelder pensjon, forsikring, strøm, IT, kontorrekvisita, og tjenester innenfor jus, regnskap og revisjon.

Fokusområde 2: NALF skal være kompetansesentrum mht. almenningsrettslige spørsmål

- NALF skal være medlemmenes naturlige samarbeidspartner mht. bruksrett, valgordningen og andre tema omhandlet i bygdeallmenningsloven.
- Det samme gjelder skatte- og avgiftsspørsmål som er spesielle for bygdeallmenningene.
- NALF skal ha grunnleggende kompetanse innenfor disse temaene og tilgang til spesialisert kompetanse når det trengs.
- NALF skal være synlig og lett tilgjengelig for medlemmene og gi rask tilbakemelding på forespørsler.
- NALF skal arbeide proaktivt opp mot lokale og sentrale myndigheter i forhold til disse temaene.

Fokusområde 3. NALF skal ha en tydelig næringspolitisk rolle

3.

- NALF skal representere og profilere allmenningene på en positiv måte utad overfor beslutningstakere og opinion.
- NALF skal være en tydelig aktør mht. til utforming og gjennomføring av næringspolitikk som angår medlemmene.
- NALF skal være en tydelig aktør og avsender i politiske spørsmål som angår medlemmene.
- NALF skal synliggjøre allmenningenes betydning for i landbruket og lokalsamfunn, særlig mht. verdiskapning, bærekraft og klima.
- NALF skal bygge opp relevant kompetanse og stille ressurser tilgjengelig for å kunne utøve disse rollene.

Fra mål til handling til resultat

- Fra de strategiske hovedmålene, her representert med fokusområdene samhandling, kompetanse og næringspolitikk, rullerer styret strategiplanen hvert år og utarbeider årlige handlingsplaner.
- De årlige handlingsplanene skal angi konkrete tiltak/handlinger som bidrar til å nå hovedmålene i strategiplanen.
- Tidspunkt og ansvar for gjennomføring av tiltak/handlinger skal være angitt.
- KPI (nøkkeltallsindikatorer) for vurdering av måloppnåelse blir angitt pr år og totalt for perioden for de målene der det er mulig å etablere KPI'er.

	Fokusområde	Utfordring	HOVEDMÅL 2025 IHTSMART	KPI	KPI Mål 2022	
	Kort beskrivelse	Største utfordringer innenfor fokusområde	Hva er ambisjonen /målet (resultat KPI) på utfordringen som helhet	Valgt KPI for å måle forbedring	Nivå på måltall/KPI innen 2022	Status
1a	Samhandling – uforløste muligheter generelt	Kjenner ikke behovet og ønskene hos medlemmene.	NALF skal løfte samhandling blant medlemmene			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
1b	Samhandling – uforløste digitale muligheter:	Mangler gode fysiske og digitale arenaer for samhandling.	NALF skal løfte samhandlingen blant medlemmene			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
1c	Samhandling – uforløste muligheter i forhold til samordning og innkjøp.	Aktuelle tema for samordning og innkjøp er ikke avklart.	NALF skal løfte samhandlingen blant medlemmene			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
2a	Kompetanse - valgordningen	Uklarheter og risiko ved dagens valgordning trenger avklaring.	NALF skal være kompetanse-sentrum på almenningsrettslige spørsmål			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
2b	Kompetanse - tomtefeste.	Mangelfull forståelse av tomtefestelova, særlig mht. justering av festeavgift.	NALF skal være kompetanse-sentrum på almenningsrettslige spørsmål			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
2c	Kompetanse - styrolleren.	Bedre forståelse av allmenningsstyrets oppgaver og ansvar.	NALF skal være kompetanse-sentrum på almenningsrettslige spørsmål			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
3a	Næringspolitikk-rammevilkår	Armerjng av de næringspolitiske rammevilkårene for allmenningene som betydelige lokale verdiskapere.	NALF skal ha en tydelig næringspolitisk rolle			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
3b	Næringspolitikk -rolleavklaring	Allmenningene er uensartede, og vi vet ikke hva som er felles behov for næringspolitisk engasjement.	NALF skal ha en tydelig næringspolitisk rolle			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022
3c	Næringspolitikk – bygging av nettverk	NALF har for få og tilfeldige kontakter hos sentrale beslutningstakere.	NALF skal ha en tydelig næringspolitisk rolle			Operasjonalisering av KPI mm på plass i løpet av 2022

Handlingsplan 2022	Tiltaksområde	Topp 7 Prioriterte tiltak for året som helhet	Prosjekt	Frist	Ansvarlig	Effekt i 2022
1	Samhandling	Etablere og teste ut digital samhandling (Teams) rekruttere flere aktive medlemmer til gruppa Almenningsforbundet har på Facebook.		Året som helhet	Sæbjørn/Cecilie og Karin	
2	Samhandling	Gjennomføre spørreundersøkelse blant medlemmene for å avdekke ønsker og behov		Våren 2022	Styret	Beslutningsgrunnlag for videre arbeid på plass.
3	Samhandling	Gjennomføre fagsamling på Honne i mars og årsmøte på Løten i juni		Første halvår 2022	Sæbjørn og styret.	
4	Kompetanse	Oppdatere hjemmesida www.nalf.no med basisinformasjon om og til allmenningene.		Første halvår 2022	Sæbjørn/Cecilie og Karin	Oppdatert basisinformasjon om allmenningene tilgjengelig på Internet
5	Kompetanse	Prøve ut to digitale kursopplegg på Teams: a. Kurs for ledere av valgkomiteene (avlyst pga. covid) b. Styrekurs (høsten 2022)		Høsten 2022	Sæbjørn/Cecilie og Karin	Etablere erfaringsgrunnlag videre digital kursvirksomhet.
6	Næringspolitikk	Kartlegge medlemmenes behov og ønsker i forhold til NALFs framtidige næringspolitiske rolle gjennom spørreundersøkelse og intervjuer.		Våren 2022	Styret	Etablere beslutningsgrunnlag for framtidig organisering av NALF.
7	Næringspolitikk	Foreslå en modell for framtidig organisering og finansiering som innfrir ambisjonen om å være en synlig og relevant næringspolitisk aktør.		Høsten 2022	Styret	Konkret forslag til organisering med innfasing i 2023.